

Pan doktor Blabol

O našem panu doktorovi, který se v kasinu také občas objevil mezi stálými hosty, toho bylo napsáno již víc. Nerad chodil od domu dál než sto kroků, a proto i cesta do kasina se mu zdála být příliš daleká. Nejraději stával před průjezdem do svého domu na náměstí čp. 20, který tam na spáleništi po roce 1893 postavil. Postával tam, holohlavý, robustní pán s bradkou, s čepicí placatkou a krátkým doutníčkem, vyhlížeje pacienty. Pozoroval život kolem sebe a s každým kolemjdoucím rád pohovořil a ještě raději přidal nějakou anekdotu. Podařilo-li se mu posluchače rozesmát, a ono s mu to obyčejně povedlo, zamnul si spokojeně ruce. „Anekdota se musí umět podat,“ říkával, a on ji podat vskutku uměl. Nám, bratřím ze Sokola, jehož byl dlouholetým starostou, mnohé z těch anekdot pověděl a svým vyprávěním dovedl dlouho bavit celou společnost. V místě byl stěžejním sloupem veřejného života a studentíci k němu chodili jako kuřata ke kvočně.

Kousek pod jeho domem bydleli Vogelovi, a rozumí se samo sebou, že z jejich výstupů a Ludvíkových šprýmů měl pan doktor nehoráznou švandu. Svým nemocným ordinoval „blabolín“ a „zevně“ a svého starého nepostradatelného kočího a fámuluse v jedné osobě, Martina Modlitbu s kaiserbartem (licousy na způsob císaře pána Franze Josefa) posílával pro „aqu pumpatu“ rovnou k pumpě na dvůr. Modlitba měl na starosti koně „Araba“, jak mu říkali, ale z té čistokrevnosti měl snad jedině to jméno. Lidé o něm dělali poznámky, že svítí žebra, a že sotva plete nohama. Ale to panu doktorovi vůbec nevadilo a věřil víc jemu a Modlitbovi, než třeba železnici, obávaje se, že by se mohla srazit a proto vlakem nikdy v životě nejel. Nechtěl totiž o život přece jen tak pro nic za nic přijít, a byl přesvědčen o větší spolehlivosti své „archy úmluvy“, kočárku s koženou boudou, poněkud rozrachocenému, s lucernou u kozlíku. Že život měl rád, o tom svědčila i jeho modlitbička, kterou prý, jak sám říkával, vysílal denně k nebesům:

„Pane, kdyby se Ti zalíbilo jednoho z nás k sobě povolát (to druhou byla jeho „stará“), tedy jednoho si vem, ale mě tu nech!“ Z manželské dvojice se nebesům zalíbilo povolát dříve jeho, než ji, ale z nerozlučné trojice - Araba, Modlitby a doktora - byl přece jen posledním, když je osud začal dělit, jak plynul čas. Nejdřív došlo na Araba, pak na Modlitbu, a za drahně let i na jejich pána.

Pan doktor byl náruživým rybářem a rád vyjížděl až k Dolejšímu mlýnu a Duškánce na okouny, jichž tu v potoce bývalo dost a dost, hlavně v době „okurkové sezóny“, jenže ta u něho byla častější, než u novinářů. Tehdy se lidem ani moc stonat nechtělo, a muselo to být už hodně zlé, když si poslali pro pana doktora, aby pomohl v těžkostech, nebo zlámaninu napravil. Ale u těch zlomenin zase věřili víc sepekovskému Boubalíkovi, který napravoval nohy dobytku i lidem. Třebaže na to neměl diplom, byl to jeho obor, snad zděděný po předcích. Jinak se lidé kurýrovali podomácku křenovou plackou, odvarem z černého bezu, lipového květu a medu, heřmánkem, pelyňkem, šalvějí či větrovým kořením, třezalkou, řebříčkem i plavuní, nebo si vařili masti z pryskyřice, medu, vosku i vajec. Někdy se nechávali dokonce zaříkávat a podkuřovat starou Hantačkou. Medicína byla tehdy mnohem jednodušší, než je dnes, kdy jsou stále nové a nové léky, antibiotika a podobně. Tehdy to tak ale chodívalo a pan doktor měl volna nazbyt. Když se někoho „chytal prant“, byl i on bezmocný a poslal nemocného do přické nemocnice umřít – neumřel-li raději doma. Jít tehdy do nemocnice bylo jako obstarat si pohřeb, ovšem s komplikacemi.

Aby naplnil volný čas, byl doktor Blabol také dlouholetým režisérem a aktivním hercem v místním čtenářsko-ochotnickém spolku Fikar. A protože chodit do hořejší hospody se mu zdálo být příliš daleko, bylo jeho zásluhou přemístěno jeviště do obou dolejších hostinců, K „Jandům“ i k „Bílému lvu“.

Pan doktor Blabol, dříve velký ochotnický režisér a sokol, nikdy v životě nejel vlakem, ani žádným automobilem. Jinak velký vlastenec a podporovatel chudých studentů, kterým půjčoval na studia, esperantista, dopisující si s nadšenci z celého světa. Dokud měl ještě lékařskou praxi, měl i sluhu, který se jmenoval Modlitba a dělal mu zároveň pomocníka (saniťáka, sestru i kočího). Pan doktor nejraději předpisoval „Zevně“, jak jeho medicínám říkali vděční pacienti. Sám si léky zhotovoval, poněvadž lékárna byla jen jedna v Táboře a muselo se tam pěšky nebo na kole. Vždy

prý žádal Modlitbu, aby přinesl „půl litru aquy pumpáty“ (což byla voda ze studny na dvoře). Když se tak stalo, něco do skleničky přimíchal, zatřepal s ní, napsal „Zevně“ a pacienta propustil. Přestože to bylo míněno jako mazání, traduje se, že mnozí pacienti se při příští návštěvě, i když přišli se zcela jinou nemocí, dožadovali toho „Zevně“, poněvadž jim to dělalo třeba „dobře na kašel“.

Také se vyprávělo, jak pro pana doktora přišli v zimě z Mozolova, aby jel k nemocnému. Byla tuhá zima, mráz, všude závěje. Modlitba zapřáhl do saní doktorovu Ryzku, doktora navlékl do fusaku, obalil dekami a jelo se. Jaké však bylo Modlitbovo překvapení, když přijel do Mozolova a pan doktor nikde! Vrátil se tedy po stopě a v zatáčce u křížku již z dálky viděl v závěji černající se bod. Když dojel, vytáhl pana doktora ze závěje i s fusakem, a zachránil ho tak před udušením. Doktor totiž vypadl v zatáčce při rychlejší jízdě ze saní a zabořil se po hlavě do závěje. Jelikož byl zabalen ve fusaku jako v ovinovačce, sám by se ze závěje nevyprostil. Jak to nakonec dopadlo s nemocným, ke kterému jeli, již tradice neříkala. Já pana doktora pamatuji už jen po mrtvici, sedícího v průjezdu jeho domu. Ani to mu však nebránilo, aby nás, když jsme šli z ryb a nesli třeba pár okounů, kterými jsme se chtěli doma pochlubit, nezavolal a ty největší nám nesebral. Když k nám ještě chodíval do krámu, často říkával: „Kdyby si Všemohoucí usmyslil někoho z naší rodiny vzít, tak ať si vezme mojí starou, já se tu chci ještě chvíli trápit.“ Také často říkal: „Karle, až já budu tam za tou zdí, to budeš vidět, jak já je tam všechny budu bavit, to budeš slyšet do dálky!“ Jenže když se tam opravdu octl, žádný hlahol se odtud nikdy neozval, ač jsme při každé cestě kolem na jeho slova vzpomínali.

Karel Jindrák: Nadějkovské kasino